

Syyskuun 18.

**Pyhittäjäisämme
Evmenioksen,
Gortynan piispan,
ihmeidentekijän, muisto**

Ehtoopalvelus

Avuksihuutostikiirat. Juhlan stikiirat, 1.säv.

Meidän pelastuksemme ylennetty puu, johon Kristus, kaikkien Elämä, | antoi omasta tahdostaan
naulita kätensä, | kutsuu kaikkia juhlaa viettäviä uskovaisia || veisuäänin kumartamaan Hänen
jalkainsa jumalallista astinlautaa.

Tulkaa, uskovaiset, viettäkäämme ylösnousemuksen uudistusjuhlan muistoa, | jonka kautta
pimeydessä oleville koitti elämän ja turmeluksettomuuden suuri valkeus, | ja ylentäkäämme
ristin elämää antavaa puuta || kumartaen Vapahtajaa Kristusta.

Kun suuri Mooses muinoin Siinain vuorella ojensi kätensä korkeuteen, | hän kuvasi Sinun ristiäsi,
oi Kristus Jumala, | joka tänään ylennetään ja pyhittää kaikki, || jotka maan päällä uskoen
kumartavat Sinua sen kautta.

Ja kolme pyhän stikiiraa, 4.säv.

Sinä puhdistit sielusi ja ruumiisi | ja tulit Pyhän Hengen huoneeksi, | pappeuden voitelulla Sinä
kaunistit itsesi | ja sait sijan pyhien enkelten oikealta puolelta. | Heidän kanssaan eläen Sinä,
Evmenios, || olet Herran kunnian perillinen ja ylistystäsi veisaavien esirukoilija.

Oi autuas, ylistettävä ihmeidentekijä ja piispa, | hyveitten kirkastama kunniakas elämäsi | loisti
ihmeitten sätein | ja teki Sinut kuuluksi maan ääriä myöten, | eksymättömäksi valistajaksi, pyhien
asuinkumppaniksi || ja pyhän kaupungin asukkaaksi, enkelten seuralaiseksi.

Kokoontukaamme suureen ääneen | kunnioittamaan uskovaisten valistajana kreetalaisen
kaunistusta, Gortynan esimiestä, | kirkon järkkymätöntä perustusta, piispa Evmeniosta, | joka on
suuri ihmeissä ja kuulu monissa voimateoissa || ja joka valistaa pimeydessä olevat sydämet.

Kunnia... nyt... 4.säv. Anatolioksen runo

Oi Kristus, Mooses kuvasi ennalta kunniallisen ristisi vaikutuksen, | sillä hän voitti Amalekin
sotajoukon Siinain erämaassa, | kun hän nosti kätensä ja muodosti ristinmerkin, | jolla hän
vahvisti taistelevaa kansaansa. | Nytkin tämä ennusmerkki toteutuu meissä, | kun tänään
ylennämme ristin ja pimeyden voimat pakenevat. | Nyt koko luomakunta vapautuu
turmeluksesta, | sillä ristin kautta meille vuodatetaan kaikki armolahjat. | Sen tähden me iloiten
lankeamme eteesi ja huudamme Sinulle: | Sinun tekosi ovat suuriksi tulleet, || Herra, kunnia
olkoon Sinulle!

Virrelmästikiirat, 6.säv.

Sinä pitkämielinen, ainoa ylen hyvä elämän antaja, | siedit iskut, ristiinnaulitsemisen ja häpeän |
halutessasi pelastaa kaikki eksyttäjän käsistä, || Sinä armollinen ja ihmisiä rakastava.

Liitelauselmä: Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme, kumartukaa Hänen jalkainsa astinlaudan eteen. Hän on pyhä.

Oi hyvä Vapahtaja, | minä kunnioitan ristiäsi, nauvoja ja keihästä, | joiden kautta Sinä, ainoa elämän antaja ja kaikkien hyväntekijä, | lunastit kaikki turmeluksesta, || Sinä ainoa ihmisiä rakastava Vapahtajamme.

Liitelauselmä: Jumala on minun kuninkaani ammoisista ajoista, Hän toimittaa pelastuksen maan päällä.

Ristille minun tähteni naulittuna | Sinä, ylen hyvä Vapahtajani, annoit lyödä ja häväistä itseäsi. | Etikka Sinulle juotettiin, keihäällä Sinut lävistettiin || ja kaiken Sinä, synnitön, kestit.

Kunnia... nyt... **6.säv. Munkki Johanneksen runo**

Tänään on puu tullut julki, | tänään on heprealaisten suku tuhoon joutunut, | tänään usko tulee ilmi uskoviensa kuningasten kautta. | Puun tähden Aadam lankesi, | mutta puun tähden pahat henget nyt vapisevat. || Kaikkivoimallinen Herra, kunnia olkoon Sinulle!

Tropari, 1.säv.

Pelasta, Herra, Sinun kansasi | ja siunaa Sinun perintöäsi. | Anna kirkollesi voitto vihollisista || ja suojele ristilläsi Sinun valtakuntaasi.

Aamupalvelus

Psalmikatisman 1:sen kunnian jälkeen katismatropari, 1.säv.

Kristus Vapahtaja, Jumalana Sinulla on taivas valtaistuimena | ja maa astinlautana, | mutta Sinä osoitit meille ristin jalkaisi astinlaudaksi. | Daavidin tavoin me kaikki sitä kumarramme, | sitä me pyydämme varjelijaksi ja auttajaksi, || ja sitä me uskoen ylistämme.

Psalmikatisman 2:sen kunnian jälkeen katismatropari, 4.säv.

Kristus, Sinä nostit Pääkallon paikalla ylös minut, | joka kerran oli hirveästi langennut paratiisissa ihmisten surmaajan karvaasta neuvosta. | Puun kautta Sinä paransit puun kirouksen, | Sinä surmasit käärmeen, | joka oli petoksen kautta kuolettanut minut, | ja lahjoitit minulle jumalallisen elämän. || Herra, kunnia olkoon jumalalliselle ristiinnaulitsemisellesi!

Juhlan kanoni, ja pyhän kanoni, jonka akrostikon on: Autuas, tee rukoustesi avulla Kristus minulle suopeaksi. Joosef.

1. veisu. Irmossi, 2.säv.

Tulkaa, ihmiset, | veisatkaamme virsi Kristukselle Jumalalle, | joka jakoi kahtia meren | ja johdatti valitsemansa kansan pois Egyptin orjuudesta, || sillä Hän on ylistetty.

Troparit

Oi jumalinen autuas isä Evmenios, kun Kristus kuulee jumalalliset rukouksesi, tee Hänet suopeaksi meille, jotka rakkaudella ylistämme Sinua.

Kun Sinä, pyhittäjä, nuoruudestasi asti rakastit ylentävää nöyryyttä, Sinä nöyryytit ylpeän käärmeeen ja sait selvästi rikkaudeksesi parannusten armon.

Kun Sinä alistit monin kilvoituksin lihan mielen sielulle ja orjuutit huonomman paremmalle, Sinä tulit Hengen vastaanottaneeksi soittimeksi.

Jumalansynnyttäjälle

Profeettain ennustukset Sinusta ovat nyt toteutuneet, oi Jumalansynnyttäjä Valtiatar, sillä Sinä kannoit kohdussasi kahdessa täydellisessä luonnossa Häntä, josta he suureen ääneen ennustivat.

3. veisu. Irmossi

Herra, joka ristinpuun kautta kuoletit synnin! | Vahvista itsessäsi meitä ja istuta pelkosi meidän sydämiimme, || jotka Sinulle ylistystä veisaavat.

Troparit

Mehiläisen tavoin Sinä innokkaasti riensit halki hengellisten niittyjen kooten suloista hunajaa ja johdattaen sydämet mehiläiskekoihin.

Puhdas elämäsi ja jumalallisen suolan maustama puheesi, oi Evmenios, kertoi sisälläsi piilevästä armosta ja kirkkaudesta.

Hyveitten kaunistamana Sinä nousit ja astuit korkealle valtaistuimelle Hengen jumalallisen mirhan voitelemana ja Kristuksen hyvä tuoksu tunnuksenasi.

Jumalansynnyttäjälle

Maria, Sinä kultainen suitsutusastia, karkota himojeni paha haju, ja vahvista minua, joka olen kavalan vihollisen hyökkäysten järkyttämä.

Irmossi

Herra, joka ristinpuun kautta kuoletit synnin! | Vahvista itsessäsi meitä ja istuta pelkosi meidän sydämiimme, || jotka Sinulle ylistystä veisaavat.

Pyhän katismatropari, 5.säv.

Isä Evmenios, pitäen kiinni oikeasta opista | Sinä teit vähäisiksi kaikki synkeät harhaopit, | Sinä osoitit ihmeitten tekijäksi | ja tulit Jumalan avulla ylen kuuluksi. || Sen tähden me uskoen kunnioitamme Sinua piispana ja enkelten vertaisena.

Kunnia... nyt... **Juhlan katismatropari, 5.säv.**

Ottakaamme uskoen harteilla | kantaaksemme Kristus Kuninkaan pyhä puu | ja hylätäkäämme elämän nautinnot, | sillä uskoen sitä muinoin kantaessaan kuninkaat voittivat vihollisensa || ja torjuivat sen voimalla barbaarikansat.

4. veisu. Irmossi

Herra, minä kuulin sanoman jumalallisesta vallastasi, Kristus, | sillä siemenettä Sinä sikisit Neitseeseen kohdussa, | ja minä huusin: || Kunnia olkoon Sinun voimallesi, Herra!

Troparit

Viettäessäsi aikasi jumalallisissa temppeleissä Sinä, piispa tuli Hengen huoneeksi ja puhtaan opiskelun kaunistamaksi.

Tultuasi Jumalan valitsemaksi piispaksi ja Gortynan esimieheksi Sinä, viisas isä, säteilit ihmeitten kirkkautta.

Rukouksen lampuin Sinä, pyhä, tukit päällesi käyvän lohikäärmeen suuren kidan.

Vakain mielin Sinä miehuullisesti kukistit vihollisen ja hillitsit leijonain kiihkon.

Jumalansynnyttäjälle

Pyhät äänet ennustivat muinoin synnytyksesi syvyydestä, ja nyt me olemme nähneet niiden toteutuneen, oi puhdas.

5. veisu. Irmossi

Oi Herra, | Valkeuden antaja ja aikakausien Luoja! | Ohjaa meitä käskyjesi valkeudessa, | sillä paitsi Sinua || emme toista Jumalaa tunne.

Troparit

Sinä, pyhittäjä, sait ymmärrystä saatettuasi mielesi ja sielusi rauhaan himoilta. Sen tähden Sinä uskoen ratkot riidat ja hallitsijatkin ovat Sinulle kuuliaisia.

Kun uskova kuningas kuunteli Sinua, oi jumalallinen Evmenios, hän teki lopun pitkästä vihollisuudesta, joka synnytti tuhoa, ja saavutti veljellisen yksimielisyyden.

Soihdun lailla Sinä valaisit Rooman ihmeitä tehden, oi autuas, ja viisaasti Sinä kutsuit tyyneen satamaan niitä, jotka uivat himojen syvyydessä.

Jumalansynnyttäjälle

Oi nuhteeton, Sinä synnytit meille uutena lapsukaisena ikaikaisen Pojan, joka on kaksine tahtoineen ja toimintoineen yhtäikaa ihminen ja Jumala.

6. veisu. Irmossi

Syntien syvässä pyörteessä ollen | minä avuksihuudan Sinun tutkimattoman syvää laupeuttasi: ||
Jumala, johdata minut pois turmeluksesta.

Troparit

Kun Sinulla, Evmenios, oli sydämessäsi Kristus kulumattomana, totisena aarteena, Sinä pidit saven arvoisena kultaa, jonka kuningas Sinulle antoi.

Sinä, isät, istuit korkealla istuimella ja puhuit kirkolle korkeudesta tulevan rauhan sanomaa. Sinun kehoituksesi teki kirkon puhtaaksi.

Kastumatta synneissä Sinä purjehdit halki elämän tuskaisen aallokon ja saavutit satamat, joissa pyhittäjien joukot iloitsivat.

Jumalansynnyttäjälle

Sinuun, oi ainainen Neitsyt, laskeutui taivaallinen kaste, joka kasteli kuivuneen maan Jumalan tuntemisen vedellä ja teki sen hedelmälliseksi.

Irmossi

Syntien syvässä pyörteessä ollen | minä avuksihuudan Sinun tutkimattoman syvää laupeuttasi: ||
Jumala, johdata minut pois turmeluksesta.

Kontakki, 2.säv.

Isä esipaimen Evmenios, | jumalallisen valkeuden kirkastamana Sinä valistat meidät, | jotka rakkaudella veisuin ylistämme puhdasta, kunniakasta ja pyhää siirtymistäsi, || sillä Sinä rukoilet lakkaamatta meidän puolestamme.

Iikossi

Herra, armahda palvelijaasi ja anna minulle nyt anteeksi kaikki velkani. | Anna minulle laupeutesi armo, että lakkaamatta veisuin ylistäisin Sinua | ja tänään lauluin kruunaisin uskollisen palvelijasi, | Gortynan esimiehen ja valistajan Evmenioksen, koko maan suuren aarteen, | kirkon tuen ja Kreetan jumalallisen kaunistuksen, || sillä hän rukoilee lakkaamatta meidän puolestamme.

Synaksario

Saman kuun 18:ntenä päivänä, pyhittäjäisämme Evmenioksen, Gortynan piispan, muisto.

Säkeitä

Evmenios, Gortynan vakaa silmä, sai nähdä Herran suopean silmän. Kahdeksantentoista kuoli avarasydäminen Evmenios.

Samana päivänä pyhien naismarttyyrien Sofian ja Eirenen muisto.

Säkeitä

Päät katkaistuina Eirene ja Sofia näkivät Sinut, oi Sana, ymmärryksen ylittävän rauhan.

Samana päivänä pyhän marttyyri Arianden muisto.

Säkeitä

Haljennut kallio pelasti Arianden, sillä Kristus, elämän kallio, varjeli häntä.

Samana päivänä pyhän marttyyri Kastorin muisto.

Säkeitä

Kidutusten edessä ei Kastor ollut peto, vaan jalo mies, suorastaan sankaripatsas.

Heidän pyhien esirukoustensa tähden Jumala, armahda meitä. Amen.

7. veisu. Irmossi

Kolme nuorukaista polki maahan jumalattoman määräyksen, | kun Duuran lakeudella palvottiin kultaista kuvapatsasta. | Sen tähden heidät heitettiin liekkeihin, | mutta taivaallinen kaste suojeli heitä, kun he veisasivat: || Kiitetty olet Sinä, meidän isiemme Jumala!

Troparit

Auliin sieluin Sinä, pyhittäjä Evmenios, vielä syvässä vanhuudessakin sait voiton kuolleista ajatuksista, kun matkustit hyödyksi uskoville, jotka ottivat Sinut puhtaan ja pyhän opin kylväjänä vastaan.

Nautittuaan hyvyydestäsi, oi pyhittäjäsi Evmenios, Rooma lähetti tahtomattasi Sinut mieluisana lahjana Thebaikseen. Sinne päästyäsi Sinä teit puhtaitten rukoustesi kasteella lopun synkeästä kuivuudesta.

Rintojen ruokkimana Sinä, isä, imit pidättyväisyyden puhdasta maitoa ja saavutit täyden iän noustuasi hyveitten huipulle. Sinä loistit aurinkoa kirkkaammin ihmeissä niille, jotka olivat himojen yön vallassa.

Jumalansynnyttäjälle

Sinun kohtusi tuli asumukseksi aineettomalle Valkeudelle, joka jumalallisen tiedon säteillä tekee lopun jumalankieltämisestä, oi puhdas Jumalan Morsian Neitsyt. Häntä me veisuin ylistämme ja huudamme: Siunattu olet Sinä, meidän isiemme Jumala!

8. veisu. Irmossi

Herran teot, veisuin ylistäkää tuliseen pätsiin heprealaisnuorukaisten kanssa laskeutunutta | ja liekit viileydeksi muuttanutta Jumalaa, || ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

Troparit

Taisteltuasi vihollista vastaan ja käytyäsi hyvän tien loppuun Sinä siirryit syvässä vanhuudessa isiesi tykö ikään kuin kypsä vehnä. Vieraalla maalla Sinä saavutit elämäsi lopun.

Unohtamatta hyvyttäsi Thebaiksen lapset oikein ajatellen lähettivät pyhät jäännöksesi kotipaikallesi ja laumallesi, oi isä. Niiden palatessa virtasi ihmeitten armo niistä vuolaana.

Raksos, jossa ennestään oli Kyrilloksen puhdas ja paljon taistellut ruumis, sai kätkeä sen lähelle Sinunkin ruumiisi, oi viisas, ja niin se liitti toisiinsa elämässään samanmieliset, jotka asuvat ylhäisessä isänmaassa iankaikkisesti.

Jumalansynnyttäjälle

Profeettain pyhä ja puhdas kuoro kuvasi Sinua, Neitsyt, ennalta louhimattomana vuorena, sauvana ja porttina, jonka kautta Korkein kulki, niin kuin itse tietää, jättäen Sinut suljetuksi.

Irmossi

Herran teot, veisuin ylistäkää tuliseen pätsiin hebrealaisnuorukaisten kanssa laskeutunutta | ja liekit viileydeksi muuttanutta Jumalaa, || ja korkeasti kunnioittakaa Häntä kaikkina aikoina.

9. veisu. Irmossi

Uskovaiset, yksimielisesti veisuin ylistäkäämme Jumalaa, | Jumalan Sanaa. | Sanomattomassa viisautensa Hän tuli uudistamaan Aadamin, | joka oli syömisen takia langennut turmelukseen. || Meidän tähtemme Hän sanoin selittämättömästi tuli lihaksi pyhästä Neitseestä.

Troparit

Autuas isä Evmenios, Kristuksen piispana Sinä siirryit ihmeellisesti voimasta voimaan, sinne missä pyhät kuorot peljäten palvelevat Kolminaisuutta kaikkien taivaallisten voimien kanssa.

Autuas Evmenios, tee rukouksillasi suopeaksi Jumala ja lopeta isänmaatasi vaivaava myrsky, meitä hirmuvallassaan pitävien barbaarien hyökkäys, ja kaikki paha, joka vetää meitä tuhon syvyyteen.

Sinun pyhä muistosi kutsuu paimenia, pyhittäjiä ja kansaa jakaen kaikille jumalista pyhitystä. Oi maineikas Evmenios, kirkasta armolahjojesi runsain sätein meidät, jotka muistoasi vietämme.

Jumalansynnyttäjälle

Sinä, puhdas, kannat Häntä, joka jumalallisessa vallassaan kantaa kaiken. Sinä ravitset rinnoillasi Häntä, joka ravitsee kaiken elävän. Ymmärryksen ylittävä on ihmeesi ja se hämmästyttää enkelit ja ihmiset, jotka aina kiittävät Sinua veisuin ja rakkaudella ylistävät Sinua autuaaksi.

Irmossi

Uskovaiset, yksimielisesti veisuin ylistäkäämme Jumalaa, | Jumalan Sanaa. | Sanomattomassa viisautensa Hän tuli uudistamaan Aadamin, | joka oli syömisen takia langennut turmelukseen. || Meidän tähtemme Hän sanoin selittämättömästi tuli lihaksi pyhästä Neitseestä.

Pyhän eksapostilario, 2.säv.

Jumalan valitsema pyhä piispa Evmenios, | enkelten asuinkumppani, | Sinulla on rikkautenasi uskallus Kristuksen edessä, | jonka valtaistuimen edessä Sinä nyt kunniakkaasti seisot. | Muista meitä, jotka vietämme valoisaa muistojuhlaasi || ja rakkaudella Sinua kunnioitamme.

Juhlan eksapostilario, 2.säv.

Risti, koko maailman suojelija! | Risti, Kirkon kaunistus! | Risti, hallitsijan vahvistus! | Risti, uskovaisten tuki! || Risti, enkelten kunnia ja pahojen henkien tuho!

Virrelmästikiirat, 2.säv.

Nähdessämme ristin puun ylennettynä | ylistäkäämme Jumalaa, || joka hyvydessään tuli ristiinnaulituksi.

Liitelauselma: Ylistäkää Herraa, meidän Jumalaamme, kumartukaa Hänen jalkainsa astinlaudan eteen. Hän on pyhä.

Sinun jumaloittava vetesi ja veresi, oi Sana, | kaunistaa kirkon loistavaksi kuin morsiamen, || kun se veisuin ylistää ristin kunniaa.

Liitelauselma: Jumala on minun kuninkaani ammoisista ajoista, Hän toimittaa pelastuksen maan päällä.

Ylentäkäämme ja kumartakaamme ristin kanssa keihästä, nauvoja ja kaikkea, ||johon Kristuksen elämää kantava ruumis naulittiin.

Kunnia... nyt... Amen.

Tulkaa, tervehtikäämme kaikki iloiten pelastavaa puuta, || jolle lunastuksemme Kristus naulittiin.